

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

КАФЕДРА ТУРИЗМУ

СКАБАРА Р. М.

ТУРИСТСЬКЕ КРАЇНОЗНАВСТВО

*ПРОГРАМА, ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ТА МЕТОДИЧНІ
РЕКОМЕНДАЦІЇ*

для студентів третього курсу
факультету фізичної реабілітації і оздоровчої фізичної культури
спеціальності “Туризм”

(кредитно-модульна система організації навчання)

Львів 2006

Скабара Р.М. Туристське країнознавство: Програма, плани семінарських занять та методичні рекомендації для студентів третього курсу факультету ФР і ОФК Львівського державного інституту фізкультури спеціальності "Туризм" (кредитно-модульна система організації навчання). - Львів: ПЛ ЦПД, 2006. – 16 с.

У виданні вміщено навчальну програму курсу "Туристське країнознавство", який вивчається студентами третього курсу факультету фізичної реабілітації і оздоровчої фізичної культури спеціальності "Туризм" у Львівському державному інституті фізичної культури. Наведено плани семінарських занять з курсу і завдання на самостійне опрацювання, список рекомендованої літератури до кожної з тем.

Для викладачів, магістрантів, аспірантів, студентів спеціальності "Туризм".

Рекомендовано до друку

Кафедрою туризму Львівського державного інститут фізичної культури
Протокол №4 від 18.01.2006

Рецензенти:

М.І. Білецький, канд.геогр.гаук (Львівський національний університет імені Івана Франка);

М.М.Книш, канд.геогр. наук (Львівський національний університет імені Івана Франка).

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма з дисципліни «Туристське країнознавство» враховує накопичений в останні роки досвід викладання предметів у Львівському державному інституті фізичної культури, у інших вищих навчальних закладах.

Програма враховує теоретичний багаж і практичні нароби у суміжних дисциплінах, вона тісно пов'язана з такими предметами як Міжнародний туризм, Економіка, Країнознавство, Менеджмент туризму та ін. Разом з тим, програма курсу "Туристське країнознавство" базується на власній методичній основі, яка пронизує виклад усіх тем.

Дана дисципліна озброює майбутніх спеціалістів необхідним комплексом знань та вмінь.

Структурно програма розподілена на 7 тем. Загальний обсяг курсу складає 58 годин. Із загального бюджету часу 46 становлять аудиторні години, з яких 18 виділені на лекції, 16 – на семінарські заняття.

Основні положення (завдання):

- вивчити сучасний стан ринку міжнародного туризму у світі і регіонах;
- проаналізувати комплекс факторів, які впливають на розвиток туристської індустрії;
- дослідити державну політику регулювання розвитку туризму у різних країнах.

Студент повинен знати:

- основні категорії туристського країнознавства;
- етапи формування і сучасний стан досліджень у туристському країнознавстві;
- закономірності просторової організації туристської індустрії у найважливіших регіонах і країнах світу;
- основні сегменти ринку міжнародного туризму, їх функціонування у різних країнах;
- значення туризму у національному господарстві і світовій економіці;
- особливості державної політики у сфері туризму.

Студент повинен вміти:

- використовувати методи туристсько-країнознавчих досліджень;
- характеризувати особливості функціонування туристської індустрії у різних державах і регіонах;
- аналізувати кількісні і якісні показники стану окремих сегментів туристської індустрії.

Розподіл навчальних годин за модулями

№	ТЕМА МОДУЛЯ	Лекції	Семінари	Контрольні роботи	Разом
1	ТУРИЗМ ЯК ОБ'ЄКТ ВИВЧЕННЯ ТУРИСТСЬКОГО КРАЇНОЗНАВСТВА. МІЖНАРОДНІ ТУРИСТСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ. ТУРИСТСЬКЕ КРАЇНОЗНАВСТВО ЄВРОПИ	10	8	6	24
2	КРАЇНОЗНАВЧІ АСПЕКТИ ПІЗНАВАЛЬНОГО, ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО, ДІЛОВОГО ТА РЕЛІГІЙНОГО ТУРИЗМУ	8	8	6	22
	Разом	18	16	12	46

Форма контролю – екзамен (5-й семестр)

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ

Тема 1. ТУРИЗМ ЯК ОБ'ЄКТ ВИВЧЕННЯ ТУРИСТСЬКОГО КРАЇНОЗНАВСТВА

Основні категорії туризму. Види та форми туризму. Класифікація туризму. Туризм внутрішній і міжнародний. Плановий і самодіяльний туризм. Індивідуальний і груповий туризм. Пізнавальний, курортно-лікувальний, спортивний, діловий, релігійний і сільський зелений туризм. Історичні передумови виникнення і розвитку туризму. Зародження паломництва. Виникнення і розвиток національного (етнічного) туризму. Основні чинники і проблеми розвитку туризму. Сезонність. Стимулювання розвитку туризму.

Тема 2. МІЖНАРОДНІ ТУРИСТСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Поняття міжнародної туристської організації. Профіль міжнародної туристської організації. Всесвітня туристська організація. Мета і завдання ВТО. Міжнародний конгрес офіційних туристських організацій. Генеральна асамблея ВТО. Регіональні комісії ВТО. Виконавчий комітет ВТО. Генеральний секретар ВТО. Проект Шовковий шлях. Проект Шлях невідьників.

Світові туристські організації. Всесвітня рада з подорожей і туризму (ВТТС). Міжнародна асоціація світового туризму (МТ). Світова федерація туристських агентств (ВАТА). Всесвітня федерація асоціацій туристських агентств (УФТАА).

Світові туристські організації галузевого характеру. Міжнародна асоціація повітряного транспорту (ІАТА). Міжнародна асоціація морських пасажирських перевізників (ІПСА). Міжнародна готельна асоціація (МГА).

Міжнародний союз національних асоціацій готелів, ресторанів і кафе.
Міжнародна асоціація конгресових центрів (АІПК).

Тема 3. ТУРИСТСЬКЕ КРАЇНОЗНАВСТВО ЄВРОПИ

Основні туристські потоки у Європі. Туризм з метою відпочинку і розваг у Європі. Лікувально-оздоровчий туризм у Європі. Діловий туризм у Європі. Релігійний туризм у Європі. Європа як економіко-географічний і політичний макрорегіон. Загальна політико-економіко-географічна характеристика Європи. Туристсько-країнознавчий огляд Північної Європи. Туристсько-країнознавчий огляд Південної Європи. Італія: туристсько-країнознавча характеристика. Туристсько-країнознавча характеристика країн Східної Європи.

Тема 4. КРАЇНОЗНАВЧІ АСПЕКТИ ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ

Особливості пізнавального туризму. Внутрішньорегіональні і міжрегіональні поїздки у структурі пізнавального туризму. Прогноз ВТО. Меридіональна спрямованість туристських потоків. Обмін туристами між колишніми метрополіями і їх колоніями. Пізнавальний туризм у Європі. Пізнавальний туризм в Америці. Пізнавальний туризм в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. Пізнавальний туризм в Африці. Пізнавальний туризм на Близькому Сході. Пізнавальний туризм в Південній Азії.

Тема 5. КРАЇНОЗНАВЧІ АСПЕКТИ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ

Особливості лікувально-оздоровчого туризму. Історія подорожей з лікувальною метою. Типи курортів. Бальнеологічні курорти. Грязеві курорти. Кліматичні курорти. Лісові (рівнинні), гірські, приморські кліматокурорти. Профіль курорту. Перехідні курорти. Лікувально-

оздоровчий туризм у Європі. Чехія, Угорщина, Польща. Курорти Західної Європи. Курорти Південної Європи. Лікувально-оздоровчий туризм в Америці. Лікувально-оздоровчий туризм на Близькому Сході. Лікувально-оздоровчий туризм в Азії. Лікувально-оздоровчий туризм в Океанії. Лікувально-оздоровчий туризм в Африці.

Тема 6. КРАЇНОЗНАВЧІ АСПЕКТИ ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ

Особливості ділового туризму. Географія бізнес-поїздок. Напрями туристських потоків зі службовими цілями. Темпи і причини зростання ділового туризму. Головні постачальники ділових туристів. Ринок бізнес-туризму. Діловий туризм у Європі. Діловий туризм в Америці. Діловий туризм в Південно-Східній Азії. Географія конгресово-виставкового туризму. Міжнародні симпозиуми. Спеціалізовані туристські виставки і біржі.

Тема 7. КРАЇНОЗНАВЧІ АСПЕКТИ РЕЛІГІЙНОГО ТУРИЗМУ

Історія паломництва. Паломництво Античності. Паломництво Середньовіччя. Макрорегіони паломництва. Світові центри культу. Єрусалим. Центри християнського паломництва. Рим, Париж і Лурд, Фатіма, Варшава, Монтсеррат. Всесвітні дні християнської молоді. Центри паломництва мусульман. Мекка і Медіна. Центри буддистського паломництва.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Модуль 1. Туризм як об'єкт вивчення туристського країнознавства. міжнародні туристські організації. туристське країнознавство Європи

Семінарське заняття №1

Тема: Туризм як об'єкт вивчення туристського країнознавства

1. Види та форми туризму.
2. Історичні передумови виникнення та розвитку туризму.
3. Основні чинники розвитку туризму.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Туризм як об'єкт вивчення туристського країнознавства.
2. Основні категорії туризму. Класифікація туризму.
3. Зародження паломництва.
4. Виникнення і розвиток національного (етнічного) туризму.

Рекомендована література:

1. Алексєєв Ю. М., Наулко В. І., Руденко Н. В. Країнознавство: Навч. посіб. / Київський славістичний ун-т. — К. : КСУ, 2002. — 112 с.
2. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреації та рекреаційної географії. — К.: Палітра, 1998. — 130 с.
3. Клець В. К. Країнознавство: Курс лекцій /Дніпропетр. держ. ун-т. Д.: Арт-Прес, 1998.

Контрольні запитання:

1. Назвіть основні категорії туризму.
2. Назвіть основні види і форми міжнародного туризму.

3. Назвіть фактори, які лежать в основі розвитку міжнародного туризму.
4. Яку питому вагу має міжнародний туризм у світовому експорті?
5. Які міжнародні організації і яким чином сприяють розвитку міжнародного туризму?

Семінарське заняття №2

Тема: Міжнародні туристські організації

1. Основні групи міжнародних туристських організацій.
2. Всесвітня туристська організація: історія, структура, напрями діяльності.
3. Інші міжнародні туристські організації

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Поняття міжнародної туристської організації. Профіль міжнародної туристської організації.
2. Світові туристські організації.
3. Світові туристські організації галузевого характеру. Міжнародна асоціація повітряного транспорту (ІАТА). Міжнародна асоціація морських пасажирських перевізників (ІПСА). Міжнародна готельна асоціація (МГА). Міжнародний союз національних асоціацій готелів, ресторанів і кафе. Міжнародна асоціація конгресових центрів (АІПК).

Рекомендована література:

1. Александрова А.Ю. Международный туризм. Учебное пособие для вузов. М.: Аспект Пресс, 2001. – 464 с.
2. Александрова А.Ю. Экономика и территориальная организация международного туризма. М.: МГУ, 1996. – 104 с.

3. Александрова А.Ю. География мировой индустрии туризма. М.: МГУ, 1998. – 180 с.
4. Ананьев М.А. Экономика и география международного туризма. М.: МГУ, 1975. – 297 с.
5. Уваров В.Д., Борисов К.Г. Международные туристские организации. Справочник. М., 1990.

Контрольні запитання:

1. Назвіть основні групи міжнародних туристських організацій.
2. Охарактеризуйте особливості і роль у розвитку туризму світових міжнародних туристських організацій.
3. Членом яких міжнародних туристських організацій є Україна?

Семінарське заняття №3

Тема: Туристське країнознавство Європи

1. Основні туристські потоки у Європі.
2. Туризм з метою відпочинку і розваг у Європі.
3. Лікувально-оздоровчий туризм у Європі.
4. Діловий туризм у Європі.
5. Релігійний туризм у Європі.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Європа як економіко-географічний і політичний макрорегіон. Загальна політико-економіко-географічна характеристика Європи.
2. Країнознавчий огляд Північної Європи.

3. Політична та економіко-географічна характеристика країн Західної Європи.
4. Країнознавчий огляд Південної Європи.
5. Політична та економіко-географічна характеристика країн Східної Європи.
6. Україна в сучасному світі.

Рекомендована література:

1. Романов А. А. Зарубежное туристское страноведение: Учеб. пособие для студ., обуч. по спец. "Менеджмент иностр. туризма" / Российская международная академия туризма. — М. : Советский спорт, 1999. — 158с.
2. Туристическое страноведение. Ч. 1. Европа: Учеб. пособие/Косолапов А.Б., Руденко Л.Л.; ДВГАЭУ.-Владивосток: ДВГАЭУ, 1998.-192с.

Контрольні запитання:

1. Назвіть туристські субрегіони, на які територія Європи поділена за класифікацією WTO.
2. Назвіть країни, які є головними постачальниками туристів у Європі.
3. Яку питому вагу має Європа у загальній структурі міжнародних туристських потоків?
4. Куди в основному спрямовані міжнародні туристські потоки з Європи?

*Модуль 2. Країнознавчі аспекти пізнавального,
лікувально-оздоровчого, ділового та релігійного туризму*

Семінарське заняття №1

Тема: Країнознавчі аспекти пізнавального туризму

1. Особливості пізнавального туризму.
2. Пізнавальний туризм у Європі.
3. Пізнавальний туризм в Америці.
4. Пізнавальний туризм в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні.
5. Пізнавальний туризм в Африці, на Близькому Сході і в Південній Азії.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Внутрішньорегіональні і міжрегіональні поїздки у структурі пізнавального туризму. Прогноз ВТО.
2. Меридіональна спрямованість туристських потоків.
3. Обмін туристами між колишніми метрополіями і їх колоніями.

Рекомендована література:

1. Александрова А.Ю. Международный туризм. Учебное пособие для вузов. М.: Аспект Пресс, 2001. – 464 с.
2. Александрова А.Ю. Экономика и территориальная организация международного туризма. М.: МГУ, 1996. – 104 с.
3. Александрова А.Ю. География мировой индустрии туризма. М.: МГУ, 1998. – 180 с.
4. Ананьев М.А. Экономика и география международного туризма. М.: МГУ, 1975. – 297 с.

Контрольні запитання:

1. Охарактеризуйте сучасні особливості розвитку пізнавального туризму у світі.
2. Назвіть і дайте коротку характеристику головних потоків пізнавального туризму у Європі.
3. Яке місце займає туризм з пізнавальною метою у загальній структурі міжнародного туризму?

Семінарське заняття №2

Тема: Країнознавчі аспекти лікувально-оздоровчого туризму

1. Особливості лікувально-оздоровчого туризму.
2. Лікувально-оздоровчий туризм у Європі.
3. Лікувально-оздоровчий туризм в Америці.
4. Лікувально-оздоровчий туризм на Близькому Сході.
5. Лікувально-оздоровчий туризм в Азії, Океанії і Африці.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Історія подорожей з лікувальною метою.
2. Типи курортів.
3. Бальнеологічні курорти.
4. Грязеві курорти.
5. Кліматичні курорти. Лісові (рівнинні), гірські, приморські кліматокурорти.
6. Перехідні курорти.

Рекомендована література:

1. Александрова А.Ю. Международный туризм. Учебное пособие для вузов. М.: Аспект Пресс, 2001. – 464 с.
2. Александрова А.Ю. Экономика и территориальная организация международного туризма. М.: МГУ, 1996. – 104 с.
3. Александрова А.Ю. География мировой индустрии туризма. М.: МГУ, 1998. – 180 с.
4. Ананьев М.А. Экономика и география международного туризма. М.: МГУ, 1975. – 297 с.
5. Клец В. К. Країнознавство: Курс лекцій /Дніпропетр. держ. ун-т. Д.: Арт-Прес, 1998.

Контрольні запитання:

1. Охарактеризуйте сучасні особливості розвитку лікувально-оздоровчого туризму у світі.
2. Назвіть і дайте коротку характеристику головних потоків лікувально-оздоровчого туризму у Європі.
3. Яке місце займає туризм з лікувально-оздоровчою метою у загальній структурі міжнародного туризму?

Семінарське заняття №3

Тема: Країнознавчі аспекти ділового туризму

1. Географія бізнес-поїздок.
2. Географія конгресово-виставкового туризму.
3. Спеціалізовані туристські виставки і біржі.
4. Географія інсентів-туризму.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Особливості ділового туризму.
2. Напрями туристських потоків зі службовими цілями.
3. Темпи і причини зростання ділового туризму.
4. Головні постачальники ділових туристів.
5. Ринок бізнес-туризму.
6. Діловий туризм у Європі.
7. Діловий туризм в Америці.
8. Діловий туризм в Південно-Східній Азії.

Рекомендована література:

1. Александрова А.Ю. Международный туризм. Учебное пособие для вузов. М.: Аспект Пресс, 2001. – 464 с.
2. Александрова А.Ю. Экономика и территориальная организация международного туризма. М.: МГУ, 1996. – 104 с.
3. Александрова А.Ю. География мировой индустрии туризма. М.: МГУ, 1998. – 180 с.
4. Ананьев М.А. Экономика и география международного туризма. М.: МГУ, 1975. – 297 с.

Контрольні запитання:

1. У чому полягають особливості сучасного ділового туризму?
2. Назвіть головні країни-постачальники туристів з діловою метою.
3. Який макрорегіон і чому є лідером за кількістю ділових туристів?

Семінарське заняття №4

Тема: Країнознавчі аспекти релігійного туризму

1. Історія паломництва.
2. Макрорегіони паломництва.
3. Центри християнського паломництва.
4. Центри паломництва мусульман.
5. Центри буддистського паломництва.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Паломництво Античності.
2. Паломництво Середньовіччя.
3. Світові центри культу. Єрусалим. Рим, Париж і Лурд, Фатіма, Варшава, Монтсеррат.
4. Всесвітні дні християнської молоді.

Рекомендована література:

1. Александрова А.Ю. Международный туризм. Учебное пособие для вузов. М.: Аспект Пресс, 2001. – 464 с.
2. Александрова А.Ю. Экономика и территориальная организация международного туризма. М.: МГУ, 1996. – 104 с.
3. Александрова А.Ю. География мировой индустрии туризма. М.: МГУ, 1998. – 180 с.
4. Ананьев М.А. Экономика и география международного туризма. М.: МГУ, 1975. – 297 с.
5. Клець В. К. Країнознавство: Курс лекцій /Дніпропетр. держ. ун-т. Д.: Арт-Прес, 1998.
6. Масшбиц Я.Г. Основы страноведения: учеб. Пособие /Ин-т Рос. Акад. образования, геогр. факультет. - М.:, 1995.- 220 с.

Контрольні запитання:

1. Назвіть основні етапи в історії паломництва.
2. Які великі міста є головними світовими центрами культури?
3. Назвіть і коротко охарактеризуйте головні центри паломництва мусульман.

Підписано до друку 26.01.2006

Формат 60-84/16. Друк.офс. Гарнітура Times

Обл.вид.арк. 2,8. Тираж 100 прим.

Видруковано в поліграфічній лабораторії Центру політичних досліджень
ЛНУ ім.Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1/348а